

SF

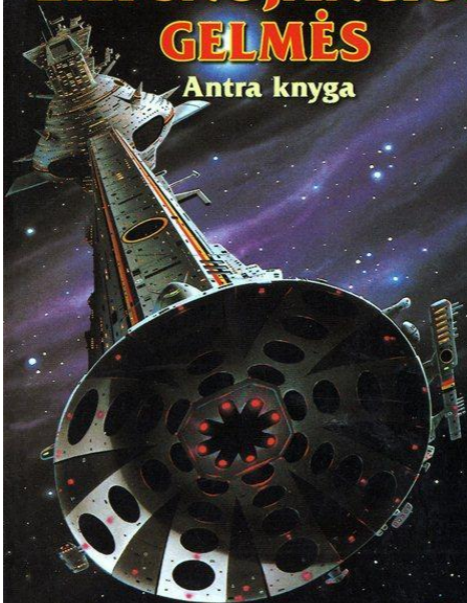
Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

90

Vernon Vinge

LIEPSNOJANČIOS GELMĖS

Antra knyga

eridas

Knygute.lt

Vernon Vinge

**LIEPSNOJANČIOS GELMĒS,
ANTRA KNYGA**

Mokslinis fantastinis romanas

Hugo '93

Stengdamasis pasprukti nuo kraupiojo Štromų Maro žvaigždėlaivis "Be Ryšio II" visu greičiu neria į mūsų Galaktikos Lėtumos dugną. Ten, Smaigų planetoje, įkalinti du vaikai, kurių laive galbūt, yra kažkas tokio, kas bent jau suteiktų viltį Galaktikos civilizacijoms pasipriešinti Štromų Marui.

Tačiau netrukus žvaigždėlaivio "BR II" įgula gauna pranešimą: "Sunaikinta dvidešimt penki milijardai žmonių"...

Iš anglų kalbos vertė VIDA BRAZAUSKIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
90 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Vernon Vinge A FIRE UPON THE DEEP
New York, Tor books, 1995

Copyright © by Vernon Vinge, 1992

Cover art Copyright © by Tim White, 1986

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1998
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

↑ Magelano Debesis

Bemintės Gelmės

Lėtoji Zona

Užribis

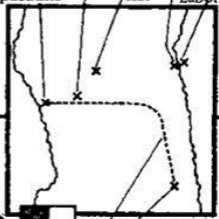
Retransliatorius

Laivo "Be Ryšio II" skrydžio trajektorija

MŪSŲ GALAKTIKA
(vaizdas iš šono)

Harmoningas Atilsis
Smaigų pasaulis Sjandra Kei Aukštoji Laboratorija
Stromų Imperija

Tūkst. šviesm.
0 10 20

MŪSŲ GALAKTIKA
(vaizdas iš viršaus)

Tūkst. šviesm.
0 1 2
Retransliatorius padėties projekcija

Laivo "Be Ryšio II" skrydžio trajektorija

Užribis

Lėtoji Zona

Bemintės Gelmės

Galaktikos sukimosi kryptis

Laikrodė rodė, kad skriedėšaknių kelionė atgal truko mažiau nei pusvalandį. Famui Niuvėnui tas laikas atrodė nepalyginamai ilgesnis, nors Revnos akivaizdoje jis ir stengėsi apsimesti nerūpestingu. Gal apsimetinėjo abu: jis žinojo, jog ji vis dar baiminasi, kad jis ne visai atsigavo po traumos.

Bet šaknių kamerozė karingųjų drugelių atvaizdai nebepasirodė. Galų gale krovininis liukas prasivėrė, ir Mėlynkiautis su Žaliastiebe parsirado.

- Aš neabejojau, kad tas sukčius ilčiakojis tik apsimesa, neva jį spaudžia kiti užsakovai, - pasakė Mėlynkiautis. Rodos, pasišnekėti apie derybas jam knietėjo ne mažiau, negu Famui.

- Aha. Aš irgi taip maniau. Teisybę sakant, aš ir dabar įtariu, kad tie drugeliai - gal tik vaidinimo epizodas. Labai jau viskas melodramatiška.

Mėlynkiaučio ataugos sutratėjo; Famas atpažino tam tikrą krūptelėjimo atitikmenį.

- Lažinuosi, kad ne, Pone Famai. Tai apraščiai. Vien jų išvaizda įvaro siaubą, ar nepa-

jutote? Šiais laikais su jais susiduriama retai, bet visi tarpžvaigždiniai prekiautojai yra girdėję pasakojimų. Visgi... Šito jau truputėlį per daug net ir iš aprahančių. Jų Hegemonija merdi jau keletą šimtmečių.

Jis kažką sutarškėjo laivui, ir visuose monitoriuose pasirodė artimiausių remonto uosto elingų vaizdai. Vėl pasigirdo šakniškas tratėjimas - šįkart Žaliastiebės ir Mėlynkiaučio tarpusavio pokalbis.

- Tie kiti laivai, suprantate, serijiniai, suprojektuoti Aukštosiose Aukštumose, kaip ir mūsų šis, tik labiau, hm... sukarinti.

Žaliastiebe prisiartino prie vieno monitoriaus.

- Jų ten dvidešimt. Kodėl šitokiai daugybei prireikė remontuotis variklius vienu metu?

Sukarinti? Famas apžiūrinėjo laivus kritišku žvilgsniu. Jis jau žinojo būdingiausius Aukštumų laivų požymius. Šitie iš pažiūros išsiskiria gana dideliu kroviniu pajėgumu. Ir labai įmantriais davikliais. *Hm.*

- Gerai, vadinasi, tie drugiai - kieti tipai. Ar Šventasis Rindelis ir kompanija labai išsigando?

Skriedžakniai gana ilgai tylėjo. Famas nesu-

prato, ar jie rimtai mąsto apie jo klausimą, ar abu vienu metu užmiršo, apie ką šnekamasi. Jis pasižiūrėjo į Revną.

- Kaip dėl vietinio tinklo? Norėčiau sužinoti, ko galima tikėtis.

Ji jau spėjo persijungti į ryšio režimą.

- Anksčiau mums neleido prisijungti. Mes negalėjome gauti net Naujienų tekstų.

Šitai Famas bent supranta, nors tokie dalykai ir velniškai erzina. "Vietinis tinklas" - tai apimantis visą "Ilsėkis Ramybėje" ultrabanginis kompiuterinis ryšių tinklas, žymiai sudėtingesnis už bet ką, su kuo tekdavo susidurti Famui - bet iš esmės panašus į Lėtosios Zonos sistemas. O Famui Niuvenui teko regėti, kaip vandalai gali nuniokoti panašias struktūras; Keng Hou susidorojo mažiausiai su viena įžūlia civilizacija taip: sugadino jos kompiuterinį tinklą. Niekas nuostabaus, kad Šventasis Rindelis nesuteikia svečiams galimybės prisijungti į "Ilsėkis Ramybėje" tinklus. O kol "BR" stovi uoste, jo antenų spiečius privalo būti išjungtas, tad keliautojai taip pat atkirsti nuo Žinomojo Tinklo ir naujienų tarnybų.

Revnos veide sušvito šypsena:

- Ei! Jau gavome leidimą skaityti, o gal net šį

ta daugiau. *Žaliastiebe. Mėlynkiauti.* Pabuskite!

Trattata.

- Aš nemiegojau, - pareiškė Mėlynkiautis, - tik galvoju apie Pono Famo klausimą. Šventasis Rindelis iš tikrųjų persigandęs.

Žaliastiebė, kaip paprastai, neatsiprašinėjo. Ji lanku apriedėjo aplink savo partnerį, norėdama geriau matyti ką tik Revnos atidarytą ryšių langą. Sušvitusiuose besikartojančiuose trikampiuose mirgėjo triskveliški skelbimai. Famui jie nieko nesakė. Žaliastiebė tarė:

- Įdomu.

- Aš kikenu, - pasakė Mėlynkiautis. - Tai daugiau negu įdomu. Šventasis Rindelis - gudrus prekeiva. Bet pažiūrėk: už šią paslaugą jis nereikalauja užmokesčio, net barterinio procento. Jis įbaugintas, bet vis vien nori sudaryti sandorį su mumis.

Hmm, vadinasi, kažkas tarp jų atsigabentų iš Aukštųjų Aukštumų prekių pavyzdžių sudomino Rindelį taip, kad net aprahančių gąsdinimai jo neatgrasino. *Ką gi, tikėkimės, kad tai ne kažkas tokio, ko verktinai reikia mums patiems.*

- Gerai. Rev, pažiūrėk, ar...

- Sekundėlė, - atsiliepė moteriškė, - noriu peržvelgti Naujienas.

Ji sužadino paieškos programą. Jos akys skubiai lakstė monitoriumi virš pulto... O po sekundės Revna sustingo, jos veidas išblyško.

- Vardan Galių, *ne!*

- Kas atsitiko?

Bet Revna neatsiliepė, nepavedė pranešimo į pagrindinį ekraną. Famas įsitvėrė skersinio priešais pultą ir prisitraukė juo arčiau, norėdamas pamatyti, ką ji skaito.

Šifras: 0

Priėmė: Harmoningo Atilsio Ryšių Sinodas

Kalbų seka: Beiloresko > Triskvelio, S/K vienetai

Siuntėjas: Gynybinė Sąjunga [Tvirtina esanti sudaryta iš penkių polispecifinių imperijų Aukštumose žemiau Štomų Imperijos. Prieš Štomų Imperijos Žlugimą jokių jos egzistavimo požymių nebuvo.]

Tema: Šauni pergalė prieš Marą

Perduoti:

Maro Grėsmei Karinės Žvalgybos Žinių Tarnybai Homo Sapiens Žinių Tarnybai

Data: 159.06 dienos nuo Retransliatoriaus žlugimo

Esminės frazės: Veikti, o ne taukšti; Daug žadanti pradžia

Pranešimo tekstas:

Prieš vieną šimtą sekundžių Sąjunga pradėjo karo veiksmus prieš Marą įrankius. Tuo metu, kai skaitysite šį pranešimą, Homo Sapiens planetos, žinomos kaip Sjandra Kei, bus jau sunaikintos.

Gerai įsidėmėkite: nepaisant visų šnekų ir teorijų apie Marą antplūdžio, tai pirmas kartas, kai kažkas ėmėsi sėkmingai veikti. Sjandra Kei buvo viena tų trijų sistemų už Štomų Imperijos ribų, kurios žinomai glaudžia didelius kiekius žmogiškų būtybių. Mes vienu smūgiu sunaikinome trečdalį Anomalijos plėtimosi potencialo.

Laukite tolimesnių pranešimų.

Mirtis parazitams.

Ekране buvo dar vienas pranešimas, lyg ir šito tęsinys, bet nebe nuo "Mirties Parazitams".

Šifras: 0

Sąskaitą padengs: labdara/tai liečia visus

*Priėmė: Harmoningo Atilsio Ryšių Sinodas
Kalbų seka: Samnoro > Triskvelio, S/K
vienetai*

Siuntėjas:

*[Žemesniojo protokolo lygmens pastaba:
Šis pranešimas gautas Snirot Daune pagal
Sjandros Kei pelengą. Signalas buvo labai
silpnas, tikriausiai perduotas iš kažkokio
laivo siųstuvo.]*

Tema: Prašome pagalbos Perduoti:

Pavojų Žinių Tarnybai

*Data: 5.33 valandos nuo katastrofos
Sjandroje Kei*

Pranešimo tekstas:

*Šiandien pagrindines mūsų gyvenvietes
sunaikino reliatyvistiniai užtaisai. Aukų
skaičius tikrai ne mažesnis, negu dvidešimt
penki milijardai. Trys milijardai dar gali bū-
ti gyvi - laivuose ir mažesnėse gyvenvietė-
se.*

Antpuolis vis dar nesibaigia.

*Prieš laivai jau vidinėje sistemoje. Mes
matome šviesos bombas.*

Jie žudo visus.

Prašome. Mums reikia pagalbos.

- Niai niai *niai!*

Revna spaudėsi prie jo, stipriai apkabinusi rankomis, paslėpusi veidą ant jo peties. Ji kūkčiojo, kalbėjo kažką nesuprantamo, samnoriško. Visas jos kūnas tirtėte tirtėjo. Famas pajuto, kad jo paties akyse tvenkiasi ašaros. Kaip keista. Ji visuomet nepalaužiamoji, o jis - neatsparus pamišėlis. Dabar viskas apvirto antraip, tik ką jis galėtų padaryti?

- Tėvas, motina, sesuo - pražuvo, pražuvo.

Štai toji katastrofa, kurią jie laikė neįmanoma, o dabar ji užgriuvo. Revna per vieną minutę prarado viską, su kuo užaugo, ji staiga pasiliko vieniui viena Visatoje. "Man taip atsitiko jau seniai"

- šmėkštelėjo keistai abejinga mintis. Famas užsikabino pėda už lizdo grindyse ir pradėjo švelniai sūpuoti Revną, stengdamasis ją apraminti.

Sielvartingos aimanos palaipsniui nutilo, nors krūtine jis vis dar jautė Revnos kūkčiojimą. Ji nepakėlė veido nuo ašarų permerktos vietos ant jo marškinių. Virš jos galvos Famas pažiūrėjo į Mėlynkiautį ir Žaliastiebę. Jų ataugos atrodė neįprastai... Tarytum nuvytusios.

- Klausykite, aš noriu trumpam išsivesti Revną. Sužinokite, kiek įstengsite, o aš netrukus grįšiu.

- Taip, Pone Famai.

Ir skriedžakniai, atrodo, nusiminė dar labiau.

Į valdymo kabiną Famas sugrįžo tik po valandos. O sugrįžęs rado skriedžaknius įnikusius į tarškančią diskusiją su "BR". Visuose monitoriuose - išvien mirguliuojančios keistenybės. Famas atpažino vieną kitą figūrų derinį ar įrašą, atspėjo, kad mato įprastines laivo ataskaitas, tik pritaikytas šaknių reikmėms.

Pirmas Famą pastebėjo Mėlynkiautis; jis ūmai pariedėjo kiek arčiau, o iš jo vokoderio pasigirdęs balsas šiek tiek cypčiojo.

- Kaip ji jaučiasi?

- Dabar ji miega, - linktelėjo Famas.

Pripumpuota raminamųjų ir patikėta laivo kompiuteriui stebėti, jei aš kartais būčiau suklydęs.

- Paklausykite, jai nieko nenutiks. Ji patyrė skaudų smūgį... Bet ji tvirčiausia iš mūsų visų.

Žaliastiebės ūseliai subrazdeno šypsena:

- Aš dažnai taip pagalvoju.

Mėlynkiautis minutėlę visai nekrutėjo. Pas-
kui:

- Nagi, prie darbo, prie darbo, - jis kažką pa-
liepė laivui, ir reginiai monitoriuose persitvar-
kė taip, kad juos suprastų tiek žmogiškos bū-
tybės, tiek šakniai. - Kol jūsų nebuvo, mes la-
bai daug sužinojome. Šventasis Rindelis tikrai
turi ko bijoti. Aprahančių laivai - tik nedidelė
"Mirties Parazitams" naikintojų pajėgų dalelė.
Tai atsilikėliai, vis dar skubantys į Sjandra Kei!

*Pasipūstą smagintis skerdynėse, o skersti
nebeliko ką.*

- Tad dabar jie panorą kokio nuosavo kariu-
ko?

- Taip. Matyt, Sjandra Kei sugebėjo šiek tiek
pasipriešinti, be to, kažkiek laivų paspruko.
Šito nedidelio laivyno vadas tikisi užklupti
bent dalį bėglių - jeigu jam pavyks susiremon-
tuoti negaištant.

- Ką jie iš tikro įstengtų padaryti? Ar šitie
dvidešimt laivų gali sunaikinti "IR"?

- Ne. Svarbiausia - gandai apie gausesnes
pajėgas, kurioms priklauso šitie laivai - ir di-
džiosios skerdynės Sjandroje Kei....